

ชื่อเรื่อง : กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยระบบสารสนเทศ เพื่อรองรับยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์

ชื่อผู้วิจัย : สายสิริ สายยศ

ปีที่วิจัย : ปีการศึกษา 2563-2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพระบบนิเวศของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ในสภาวะปกติและสภาวะพลิกผัน กรณีศึกษา COVID – 19 เพื่อกำหนดกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยระบบสารสนเทศ เพื่อรองรับยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ 3) เพื่อดำเนินการตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยระบบสารสนเทศ เพื่อรองรับยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ และ 4) เพื่อประเมินผลการดำเนินการตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยระบบสารสนเทศ เพื่อรองรับยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ ดำเนินการวิจัย เป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพระบบนิเวศของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ โดยวิเคราะห์เอกสารการสอบถามและสัมภาษณ์ ที่เกี่ยวข้อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษา ระบบสารสนเทศ และบริบทของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจงจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 37 คน แล้วมาสังเคราะห์เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาด้วยระบบสารสนเทศ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ ตอนที่ 2 กำหนดกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยระบบสารสนเทศเพื่อรองรับยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและวิเคราะห์องค์ประกอบ การสังเคราะห์ผลการศึกษาศาภาพและแนวทางการบริหารสถานศึกษาด้วยระบบสารสนเทศ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ นำมายกร่างเป็นกรอบแนวคิดของการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อร่างการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน จากการเลือกแบบเจาะจง ตอนที่ 3 ดำเนินการตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยระบบสารสนเทศเพื่อรองรับยุคโลกพลิกผัน(VUCA World) วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ ดำเนินการตามกลยุทธ์จำนวน 4 กลยุทธ์ด้วยการดำเนินการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ ภายใต้โครงการและกิจกรรม จำนวน 5 โครงการ ประกอบด้วย กลยุทธ์ที่ 1 เชิงปรับปรุง: การพัฒนาระบบสารสนเทศ (Information) เพื่อการบริหาร ความเสี่ยงยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) 1) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรในการจัดการเรียนรู้ด้วยโปรแกรม iTeachers กลยุทธ์ที่ 2 เชิงป้องกัน: ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการความรู้แบบ Team Learning สู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) 2) โครงการส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้วยกิจกรรมการผลิตและจำหน่ายเค้กครบวงจร ด้วยโปรแกรม SRVC Cake 3) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

กลยุทธ์ที่ 3 เชิงรับ: ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีวิธีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)" 4) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำชุดการเรียนรู้ออนไลน์ด้วย Moodle สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ จำนวน 60 คน โดยใช้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจ และกลยุทธ์ที่ 4 เชิงรุก: ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างงานสร้างอาชีพสู่ชุมชน 5) โครงการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ด้วยกิจกรรมความร่วมมือการพัฒนาหน่วยบริการเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรแม่นยำ (ผลิตภัณฑ์ไก่บ้าน) และกิจกรรมการพัฒนาผู้ประกอบการชุมชน (อบต.สวาย) ตัวแทนสถานประกอบการ ตัวแทนชุมชน ตัวแทนสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 10 คน โดยใช้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจ ตอนที่ 4 การประเมินผลการดำเนินการตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยระบบสารสนเทศเพื่อรองรับยุคโลกพลิกผัน(VUCA World) วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ โดยการเลือกแบบเจาะจง จากตัวแทนผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยระบบสารสนเทศเพื่อรองรับยุคโลกพลิกผัน(VUCA World) วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์จำนวน 30 คน โดยใช้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจ และแบบรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพระบบนิเวศในสภาวะปกติและสภาพระบบนิเวศในสภาวะพลิกผัน ในการบริหารสถานศึกษาด้วยระบบสารสนเทศ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ จากการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายในโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาวะพลิกผัน กรณีศึกษา COVID - 19 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาวะพลิกผัน กรณีศึกษา COVID - 19 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการสร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยระบบสารสนเทศเพื่อรองรับยุคโลกพลิกผัน(VUCA World) วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ที่ได้สร้างขึ้นเป็นภาพเชิงสัญลักษณ์ของรูปแบบ เรียกว่า โมเดลกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยระบบสารสนเทศ ภายใต้ชื่อว่า SIRI Model เกิดจากการตกผลึกทางความคิด เป็นนวัตกรรมเชิงกระบวนการโดยนำแนวคิด (VUCA-VUCA) มากำกับการออกแบบ สร้างกลยุทธ์ มุ่งองค์ประกอบ 4 ส่วน ผสานวิธีการ PDCA ในการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ คือ 1) การพัฒนาระบบสารสนเทศ (Information) เพื่อการบริหารความเสี่ยงยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) 2) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการความรู้แบบ Team Learningสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) 3) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากร มีวิธีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) และ 4) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างงานสร้างอาชีพสู่ชุมชน และ ผลตรวจสอบคุณภาพผลการสร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยระบบสารสนเทศเพื่อรองรับยุคโลกพลิกผัน(VUCA World) วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ ความเหมาะสม ความสอดคล้องความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการดำเนินการตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยระบบสารสนเทศเพื่อรองรับยุคโลกพลิกผัน(VUCA World) วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ ความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาครู โดยดำเนินการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ ภายใต้

โครงการและกิจกรรม จำนวน 5 โครงการ ประกอบด้วย โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนา ศักยภาพครูและบุคลากรในการจัดการเรียนรู้ด้วยโปรแกรม iTeachers โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำชุดการเรียนรู้ออนไลน์ด้วย Moodle สำหรับครูและบุคลากร ทางการศึกษา เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด และความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาผู้เรียน ในโครงการส่งเสริมทักษะชีวิต และอาชีพเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้วยกิจกรรมการผลิตและจำหน่ายเค้กครบวงจร ด้วย โปรแกรม SRVC Cake ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนา ชุมชนในโครงการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน) ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินผลการดำเนินการตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยระบบ สารสนเทศเพื่อรองรับยุคโลกพลิกผัน(VUCA World) วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ พบว่า ความพึง พพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการดำเนินการตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยระบบ สารสนเทศเพื่อรองรับยุคโลกพลิกผัน(VUCA World) วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา / ยุคโลกพลิกผัน(VUCA World) / ระบบสารสนเทศเพื่อ การบริหารสถานศึกษา